

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องประสบการณ์การถูกคุกคามทางเพศจากการทำงาน : กรณีศึกษาลูกเรือของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ผู้ศึกษาต้องการนำเสนอให้เห็นถึงปรากฏการณ์ของการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมไทย จึงเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาเป็นเครื่องมือในการศึกษาปรากฏการณ์ (phenomenon or appearance) จากประสบการณ์ของมนุษย์¹ เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ในชีวิตของผู้หญิงที่ได้ประสบกับปัญหาการถูกคุกคามทางเพศ การวิจัยนี้มุ่งทำความเข้าใจความหมายของปรากฏการณ์ หรือเหตุการณ์ในชีวิตที่บุคคลได้ประสบกับพฤติกรรม การถูกคุกคามทางเพศ การประสบเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกกลัว การไม่สบายใจ และไม่ปลอดภัย ฯลฯ แม้บางเรื่องอาจเป็นเรื่องธรรมดาหรืออาจไม่ธรรมดาในชีวิต แต่ก็มีผลกระทบต่อภาวะอารมณ์เช่น อับอาย เสียใจ โกรธ เศร้า ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาเลือกใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเน้นศึกษาประสบการณ์และตัวอย่างที่จะเลือกมาทำการวิจัย การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการศึกษามีลำดับดังนี้

1. ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง que ที่ศึกษาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือวิทยานิพนธ์ วารสารของพนักงานลูกเรือการบินไทย เอกสารวิจัยภายในและต่างประเทศ งานศึกษาด้านกฎหมายการคุกคามทางเพศของต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศไทย และการค้นคว้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานในข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายเบื้องต้นก่อนที่จะลงพื้นที่เก็บข้อมูล
2. กำหนดเกณฑ์สำหรับเลือกบุคคลและปรากฏการณ์สำหรับศึกษา เนื่องจาก การถูกคุกคามทางเพศเป็นเรื่องที่สามารถเกิดได้ทั้งหญิงและชาย แต่ในปัจจุบันผู้ที่ได้รับความเสียหายจากปัญหานี้โดยมากมักจะเป็นเพศหญิง งานศึกษาชิ้นนี้จึงพยายามที่จะนำปัญหาที่เกิดขึ้นจาก

¹ชาย โฟธิลิตา, ศาสตราจารย์และศิลปินแห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ, (กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2547):186.

ประสบการณ์ของผู้หญิงเข้ามาในการศึกษา โดยมุ่งทำความเข้าใจและวิเคราะห์จากประสบการณ์ของผู้ที่ได้ประสบมา ดังนั้นความเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างในที่นี่ จึงเป็นพนักงานลูกเรือหญิงที่เคยประสบปัญหาถูกผู้โดยสารกระทำการคุกคามทางเพศจำนวน 10 คน และใช้วิธีดำเนินการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกทั้งสิ้น

การเลือกกลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาในเรื่องการถูกคุกคามทางเพศนั้น การเลือกกลุ่มเป้าหมายมีส่วนสำคัญในการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกกรณีศึกษาดังต่อไปนี้ เป็นลูกเรือหรือพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเพศหญิง ไม่จำกัดอายุ และมีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งไม่จำกัดเส้นทางในการบิน แต่ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมายในการถูกคุกคามทางเพศจากการทำงานบนเครื่องบินเป็นหลักการสำคัญ โดยทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจที่จะให้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เทคนิคการบอกต่อ (Snow balling) ของผู้ที่อยู่รอบข้างตัวผู้ศึกษาที่รู้จักกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแนะนำให้ผู้ศึกษาสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการได้ นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายที่ถูกคุกคามทางเพศที่ได้คุยกับผู้ศึกษามาแล้ว ยังใช้เทคนิคการบอกต่อเพื่อให้ผู้ศึกษาได้รู้จักกลุ่มเป้าหมายรายต่อไป ในส่วนสุดท้ายของวิธีการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเป็นวิธีการที่อยู่นอกเหนือวิธีการที่ผู้ศึกษาที่จะควบคุมได้ อาทิเช่น กรณีที่กลุ่มเป้าหมายเลือกที่จะเดินเข้ามาหาผู้ศึกษาเอง หรือกรณีที่สมาคมพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินได้ชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้ศึกษารู้จักกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นความกรุณาอย่างยิ่งที่ทำงานวิจัยชิ้นนี้มีความสมบูรณ์ขึ้น สำหรับรายละเอียดการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน และ 1 กลุ่ม มีดังต่อไปนี้

คุณจอย (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 34 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีศิลปศาสตร์ มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปี ได้สัมภาษณ์ช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 จำนวน 5 ครั้ง ระยะเวลา 10 ชั่วโมง

คุณจูน (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 52 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมนุษยศาสตร์ มีประสบการณ์ในการทำงาน 28 ปี ได้สัมภาษณ์ช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2547 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 จำนวน 10 ครั้ง ระยะเวลา 25 ชั่วโมง

คุณทิพย์ (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 27 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 ปี 3 เดือน ได้สัมภาษณ์ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 จำนวน 5 ครั้ง ระยะเวลา 10 ชั่วโมง

คุณน้อง (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 43 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาในระดับมศ. 5 มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ได้สัมภาษณ์ในช่วงเดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 จำนวน 3 ครั้ง ระยะเวลา 8 ชั่วโมง

คุณฝน (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 27 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์ มีประสบการณ์ในการทำงาน 4 ปี ได้สัมภาษณ์ช่วงพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ถึง มกราคม พ.ศ. 2548 จำนวน 5 ครั้ง ระยะเวลา 15 ชั่วโมง

คุณพัช (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 41 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมนุษยศาสตร์ มีประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปี ได้สัมภาษณ์ช่วงพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 จำนวน 5 ครั้ง ระยะเวลา 8 ชั่วโมง

คุณฟ้า (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 36 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีรัฐศาสตร์ มีประสบการณ์เคยทำงาน 5 ปี ได้สัมภาษณ์ช่วงมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 จำนวน 4 ครั้ง ระยะเวลา 7 ชั่วโมง

คุณศรี (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 54 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีรัฐศาสตร์ มีประสบการณ์การทำงาน 30 ปี ได้สัมภาษณ์ช่วงมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ และในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2548 จำนวน 8 ครั้ง วันที่ 30 เมษายน ใช้เวลา 3 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 6 ชั่วโมง

คุณยูกิ (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง อายุ 34 ปี เป็นลูกเรือชาวต่างชาติของบริษัทการบินไทยฯ ได้สัมภาษณ์ขณะเดินทางประเทศญี่ปุ่นสู่ปลายทางประเทศไทย เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 1 ชั่วโมงครึ่ง

คุณปึก, คุณตาล, คุณแก้ว, คุณพัช, คุณไก่ : เป็นการสังเกตการณ์ลูกเรือปฏิบัติหน้าที่บนเครื่องบินและทดลองสัมภาษณ์กลุ่ม ขณะเดินทางประเทศญี่ปุ่นสู่ปลายทางประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 1 ชั่วโมงครึ่ง จำนวน 5 คน เป็นผู้ชาย 1 คนและผู้หญิง 4 คน

คุณวลี (ชื่อสมมติ) : เพศหญิง เป็นข้อมูลจากเอกสารเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี

คุณจิโร่ (ชื่อสมมติ) :เพศชาย อายุ 36 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป ได้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 25,30 เมษายน พ.ศ. 2548 จำนวน 3 ครั้ง ระยะเวลา 4 ชั่วโมง เป็นลูกเรือของสายการบินประจำชาติเยอรมนี²

ขั้นตอนในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลของผู้ถูกคุกคามทางเพศจากการทำงาน มีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงานของผู้ให้ข้อมูล และผู้หญิงที่ถูกคุกคามทางเพศเป็นอย่างยิ่ง ผู้ศึกษาจึงใช้เวลาในการเก็บข้อมูลค่อนข้างมากเป็นพิเศษ เพราะการหากรณีศึกษาที่ต้องการเปิดเผยตัวตน และให้ข้อมูลค่อนข้างยาก ดังนั้นกระบวนการในการเก็บข้อมูลจึงเป็นไปในเชิงประยุกต์ คือ

1. การเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสำรวจและค้นหาคณะนักศึกษาไปด้วย เริ่มจากข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical data) ที่อาศัยจากประสบการณ์ตรง หรือที่พิสูจน์ยืนยันได้ว่าการคุกคามทางเพศอยู่จริง และช่วยให้ผู้ศึกษาทราบข้อมูลพื้นฐานในการสร้างความรู้ความเข้าใจในภาพรวมของงานลูกเรือได้ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลจาก “คนใน” (folk domain) ภายในองค์กรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารพนักงานต้อนรับ ตัวแทนจากสมาคมพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ตัวแทนจากสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการบินและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในอากาศยาน

2. เนื่องจากพื้นที่ที่เกิดเหตุอยู่ในเครื่องบิน ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีการเข้าถึงเหตุการณ์ในขณะที่พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินกำลังปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลาของการเดินทางระหว่างประเทศคือไทย-ญี่ปุ่น และญี่ปุ่น-ไทย นอกจากนี้มีสายการบินภายในประเทศคือเชียงใหม่-กรุงเทพฯ และกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ เพื่อที่จะเข้าใจสภาพพื้นที่รวมถึงลักษณะการทำงานของลูกเรือบนเครื่องบิน

3. หลังจากได้สำรวจเบื้องต้นแล้ว ก็ดำเนินการค้นหาและเลือกกรณีศึกษาซึ่งเป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อที่จะได้ข้อมูลในรายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเรื่องที่ได้จะเป็นลักษณะของการสัมภาษณ์โดยตรง การบอกเล่าจากผู้เคยอยู่ในเหตุการณ์ หรือการเขียนรายงานจากกรณีศึกษา โดยใช้องค์ประกอบจากข้อมูลแวดล้อมที่ค้นหาได้ในข้อ 1. และข้อ 2.

4. ผู้ศึกษาใช้ลักษณะการสื่อสารหลายวิธี ทั้งนี้ผู้ศึกษาเน้นอำนวยความสะดวกแก่กรณีศึกษาที่จะเลือกใช้วิธีการตามความสมัครใจ หากกรณีศึกษาไม่ต้องการพูดคุยแต่อยากเล่าเหตุการณ์ก็ส่งเป็นเอกสาร หรือไม่สะดวกคุยแบบซึ่งหน้าก็ใช้การคุยทางโทรศัพท์ แต่อย่างไรก็ตาม

²สัมภาษณ์คุณจิโร่ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงระเบียบปฏิบัติของสายการบินต่างชาติ

ทุกกรณีศึกษา ผู้ศึกษาจะต้องได้พบแบบซึ่งหน้ากันอย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพราะการพบหน้าทำให้มีโอกาสได้สังเกตบุคลิกภาพของกรณีศึกษา ทั้งนี้ผู้ศึกษาต้องยืนยันให้กลุ่มเป้าหมายทุกท่านเข้าใจในความเป็นกลางของการทำงาน โดยไม่ขึ้นอยู่กับฝ่ายใดไม่ว่าจะเป็นจากทางบริษัทการบินไทยฯ หรือสหภาพแรงงานฯ

5. ในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ผู้ศึกษาจะคำนึงถึงหลักจรรยาบรรณของนักวิจัย กล่าวคือ รักษาการให้สัมภาษณ์ของกรณีศึกษาเป็นความลับ โดยไม่เปิดเผยชื่อ นามสกุล และที่อยู่ที่แท้จริง ข้อมูลที่เปิดเผยจะเน้นเฉพาะรายละเอียดถึงเหตุการณ์เพื่อสรุปในหัวข้อของการศึกษา หรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ภายหลังจากการจบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาต้องให้กรณีศึกษาได้อ่านข้อมูลของตน เพื่อให้กรณีศึกษาเกิดความรู้สึกที่ดีกับการให้ข้อมูลและได้ตรวจสอบเนื้อหา ก่อนทำการตีพิมพ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ลักษณะการสนทนาแบบเป็นกันเองและรับฟังปัญหาที่กรณีศึกษาพร้อมที่จะให้ข้อมูล ซึ่งอาจเป็นประสบการณ์ของตนเอง หรือจะเป็นการให้ข้อมูลของเพื่อนร่วมงานภายในบริษัท และต้องเข้าใจว่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ที่ไม่มีใครอยากประสบ จึงพยายามที่จะไม่เข้าไปตอกย้ำทำให้กรณีศึกษาเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ แนวคำถามในการสัมภาษณ์อย่างกว้าง ๆ มีดังต่อไปนี้

- บุคลิกของผู้ถูกคุกคาม อายุ เพศ การศึกษา อายุการทำงาน
- สถานที่เกิดเหตุ จุดหมายปลายทาง(ถ้ามี)
- เคยเห็นหรืออยู่ในเหตุการณ์หรือไม่อย่างไร
- สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ใครเป็นผู้คุกคาม วิธีการคุกคามทางเพศ
- การแก้ไขสถานการณ์การถูกคุกคามทางเพศเป็นอย่างไร
- ผลของการถูกคุกคามทางเพศมีผลอย่างไร
- ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคุกคามทางเพศ แนวทางการแก้ไข
- ทักษะต่อประเด็นปัญหาการคุกคามทางเพศ
- ความต้องการของผู้ถูกคุกคามทางเพศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้ศึกษาได้นำขั้นตอนหลัก ๆ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการประยุกต์ใช้กับแบบการศึกษาของสฎางค์ จันทวานิช³ โดยใช้กรณีศึกษาของลูกเรือหญิงในบริษัทการบินไทยฯ ซึ่งไม่เพียงแต่หาความหมายในทัศนะของผู้ให้ข้อมูล แต่ยังรวมถึงความหมายโดยทั่วไปของปรากฏการณ์นั้น ๆ ด้วย การใช้กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การใช้แนวคิดทฤษฎีและการสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดหลาย ๆ แนวคิดมาประกอบ ซึ่งเน้นแนวคิดที่เกี่ยวกับสตรีนิยม โดยใช้แง่มุมที่มาจากโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural structure) เพราะปรากฏการณ์ที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษานั้นอยู่ในระบบหรือสถาบันสังคมอันใดอันหนึ่งภายในโครงสร้างทางสังคม เรื่องของระบบชายเป็นใหญ่ ค่านิยมและทัศนคติของสังคมไทยต่อผู้หญิง และแนวคิดสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน (Radical Feminism) ซึ่งจะสามารถช่วยอธิบายปรากฏการณ์ที่มีอยู่ในสังคมได้นอกจากนี้ยังนำแนวคิดวาทกรรมของฟูโก แนวคิดการสนับสนุนทางสังคม (Social support) การศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายทั้งในและต่างประเทศ มาใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นแรกจะใช้ทฤษฎีที่มีกรอบกว้างและหลากหลายเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้รอบด้าน ขั้นตอนที่สองคือ การตรวจสอบข้อมูลเพื่อหาความน่าเชื่อถือ ความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูล ขั้นตอนที่สามคือ การทำข้อสรุปชั่วคราว จากการประมวลข้อมูลที่ได้ ขั้นตอนที่สุดท้ายคือ การสร้างบทสรุปของข้อมูล โดยการจำแนกประเภทกลุ่มข้อมูลหาความคล้ายคลึงของข้อมูลจากเหตุการณ์

3. การเปรียบเทียบข้อมูลและการสร้างข้อสรุป โดยการให้เหตุผลด้วยข้อเท็จจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ แล้วสรุปออกมา โดยการจำแนกข้อมูลจากกรณีศึกษา แล้วนำมาแยกเป็นประเภทหรือชนิดของเหตุการณ์ จำแนกเป็นโครงสร้างหรือหน้าที่ของพฤติกรรม แบบแผนของพฤติกรรม ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ แล้วแยกเหตุการณ์ตามข้อมูลที่ได้

³สฎางค์ จันทวานิช, การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), น. 82.

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ในการเข้าถึงข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ทำงานบนเครื่องบิน พื้นที่นี้จัดว่าเป็นพื้นที่พิเศษ ตั้งแต่ระดับของผู้โดยสาร ความกว้างของทางเดิน ระยะเวลาในการบินไปแต่ละประเทศ สภาพการทำงานบนเครื่องบินที่ต้องดูแลความปลอดภัยของผู้โดยสาร ให้ความสะดวก ตลอดการเดินทาง ทำให้การสัมภาษณ์ติดขัดไม่ราบรื่น ผู้ศึกษาจึงเรียกพื้นที่นี้ว่าเป็น “พื้นที่พิเศษ” จึงต้องให้เวลากับกรณีศึกษาที่มีความพร้อมที่จะให้ข้อมูล และจัดเวลาสัมภาษณ์บนภาคพื้นดิน

2. ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากการให้สัมภาษณ์มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของกลุ่มเป้าหมายและไม่ค่อยมีใครต้องการจะให้สัมภาษณ์โดยตรง จึงต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างความสัมพันธ์ เพื่อที่จะได้รับความไว้วางใจก่อนที่กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูล เพราะการที่ผู้หญิงถูกคุกคามทางเพศนั้นมีผลกระทบต่อสภาพจิตใจโดยตรง ทำให้ไม่อยากจะให้ข้อมูลเมื่อสามารถสัมภาษณ์ได้โดยตรงผู้ศึกษาก็ยังต้องคำนึงว่าข้อมูลที่ได้จะส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานของกรณีศึกษาหรือไม่ หลังการสัมภาษณ์หากกรณีศึกษาต้องการอ่านข้อมูลของตนเองก่อนก็จะดีพิมพ์ ก็ต้องให้เวลากับกรณีศึกษาที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลของตน อีกทั้งการติดตามหาเวลาที่จะได้สัมภาษณ์แบบซึ่งหน้าค่อนข้างจะยาก เพราะหลังจากที่ถูกเรือบางท่านเห็นเหนื่อยจากการทำงานก็ต้องการมีเวลาที่เป็นส่วนตัวบางครั้งก็ไม่อยากที่จะให้ข้อมูล รวมไปถึงความอดทนในการติดตามข่าวหรือข้อมูลอื่น ๆ ที่กรณีศึกษาต้องการให้สืบค้นก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนสัมภาษณ์กรณีศึกษา

3. ข้อจำกัดในประเด็นที่ศึกษา แม้ว่าจะมาจากประสบการณ์ของผู้ถูกคุกคามเป็นหลักแต่ต้องอ้างอิงกับกฎหมายในประเทศไทย ซึ่งการคุกคามทางเพศยังไม่มีกฎหมายใดที่นิยามขอบเขตกระบวนการคุ้มครองอย่างชัดเจน จึงต้องศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ เพื่อให้เห็นความหมายในระดับกว้างและชัดเจนมากขึ้น รวมไปถึงมาตรการที่บริษัทการบินไทยใช้ก็ยังคงเป็นข้อจำกัดหนึ่งสำหรับผู้ศึกษา เพราะหากมองในระดับกว้างถึงกฎหมายนานฟ้าหรือการส่งผู้ร้ายข้ามแดนคงเป็นเรื่องที่ยาก จึงใช้ปลายทางที่กรณีศึกษาเกิดขึ้นคือประเทศไทยเป็นหลักก่อน